

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ มีขั้นตอนและวิธีในการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 สมมติฐานในการศึกษา

สำหรับการศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ต่อบทบาททางการเมืองของพรรคการเมืองไทย ผู้ศึกษามีสมมติฐานในการศึกษา ดังนี้

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีผลต่อความคาดหวังใน บทบาททางการเมืองของพรรคการเมือง ”

3.2. ขอบเขตการวิจัย

3.2.1 ประชากร และการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น จำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างแบบที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non-Probability Sampling) ตามกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้คือ แขนงศรีวิชัย แขนงเม็งราย แขนงนครพิงค์ และแขนงกาวิลละ คำนวณหาขนาดตัวอย่างในแต่ละแขนง อาศัยหลักการ Proportional Allocation ดังนี้

กำหนดให้

N แทนจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด

N_t แทนจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแขนงที่ t

n แทนจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

n_t แทนจำนวนตัวอย่างในแขนงที่ t

สามารถคำนวณจำนวนตัวอย่าง ในแต่ละแขวง ดังนี้

จากสูตร

$$n_i = \frac{n \cdot N_i}{N}$$

แขวง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนตัวอย่าง
นครพิงค์	25,493	93
กาวิลละ	28,383	104
เมืองราย	25,296	93
ศรีวิชัย	30,004	110
รวม	109,176	400

ที่มา : ข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ วันที่ 25 ธันวาคม 2542

จากสูตรการหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของตัวอย่าง

N แทนขนาดของประชากร

E แทนค่าความคลาดเคลื่อน (ส่วนใหญ่กำหนดไว้ที่ 0.05)

แทนค่า $n = 400$ และ $N = 109,176$ เพื่อคำนวณหาค่า e

จะได้ว่า $e = 0.05$

นั่นคือจากขนาดตัวอย่าง 400 ตัวอย่างนี้เชื่อมั่นได้ว่า 95% ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

3.2.2 วิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ทั้งหนังสือภาษาไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการวิจัยในลักษณะของข้อมูลทุติยภูมิ

การเก็บข้อมูลภาคสนาม

2.1 โดยการกระทำเชิงปริมาณ จากประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสอบถามทัศนคติ ความคาดหวังของประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพรรคการเมือง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่กำหนดขึ้นเพื่อสำรวจระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำถาม 11 ข้อ ซึ่งได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาใช้

วิธีการให้คะแนน คือ ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าบ่อยครั้งจะได้คะแนนเต็ม 3 คะแนน ตอบว่านาน ๆ ครั้ง ได้ 2 คะแนน และตอบว่าไม่เคยได้ 1 คะแนน ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าไม่เคยทุกข้อจะได้คะแนน 11 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 22 คิดจากคะแนนกึ่งกลางระหว่างคะแนนเต็มกับ 11 คะแนน ดังนั้นถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้ค่าคะแนนสูงกว่าคะแนนกึ่งกลาง คือ 22 ถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูง แต่ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้ค่าคะแนนต่ำกว่าค่าคะแนนกึ่งกลาง ถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต่ำ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่กำหนดขึ้นเพื่อต้องการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่พรรคการเมืองได้กระทำ โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของพรรคการเมืองมาเป็นกรอบในการตั้งคำถาม คำถามทั้งหมด 18 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามที่กำหนดขึ้นเพื่อต้องการวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อบทบาทหน้าที่ที่พรรคการเมืองได้กระทำ โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของพรรคการเมืองมาเป็นกรอบในการตั้งคำถาม คำถามทั้งหมด 18 ข้อ

2.2 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก จากตัวแทน ในแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 1 ราย โดยจะแบ่งตามกลุ่มอาชีพ ดังนี้

- กลุ่มข้าราชการ
- กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ที่ทำงานด้านการเมือง
- กลุ่มปัญญาชน
- กลุ่มพ่อค้า นักธุรกิจ

เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพิ่มเติมจากข้อมูลที่ได้จากเอกสารและจากแบบสอบถาม

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมทางสถิติ SPSS for Windows ในการประมวลผล มีลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ตัวแปรเดียว หมายถึง การวิเคราะห์และการอธิบายตัวแปรเพียงตัวแปรเดียว สถิติที่ใช้คือ Frequency ความถี่ ร้อยละ

2. ตัวแปรคู่ หมายถึง การวิเคราะห์และการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

2.1 สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบแบบ Parametric เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance หรือ ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2.2 การทดสอบแบบ Nonparametric สถิติที่ใช้ทดสอบ คือ Chi – square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05